

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie	SSA Andrzej Czapka SSA Alina Kamińska
Protokolant	Anna Lasota

przy udziale prokuratora Radosława Wiszczenko

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2022 r. sprawy:

M. P. (1) oskarżonego z art. 280 §2 k.k. w zb. z art. 275 §1 k.k. w zb. z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 189 §1 k.k.

J. K. oskarżonego z art. 280 §2 k.k. w zb. z art. 275 §1 k.k. w zb. z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 189 §1 k.k.

D. K. (1) oskarżonego z 18 §3 k.k. w zw. z art. 280 §1 k.k.

z powodu apelacji prokuratora i obrońców

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt III K 74/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisów czynów przypisanych oskarżonym M. P. (1) i J. K. w punktach I i II eliminuje sformułowania: „w którym znajdował się dowód osobisty i karta miejska na jego nazwisko” i z kwalifikacji prawnej tych czynów oraz z podstawy prawnej skazań tych oskarżonych eliminuje art. 275 § 1 k.k.;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie;

III. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 253/21	
Załącznik dołącza się w każdym	3		

przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji		
wyrok Sądu Okręgowego z dnia 2 września 2021 r., sygn. akt III K 74/20		
1.2. Podmiot wnoszący apelację		
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
oskarżyciel posiłkowy		
oskarżyciel prywatny		
obrońca		
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
inny		

1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy	

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
	art. 439 k.p.k.	
	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
uchylenie	zmiana	
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI		

PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody,				

<p>które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNIOSKÓW</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>I II. III.</p>	<p>Apelacja obrońcy oskarżonego M. P. (1): I. obrazy przepisu prawa materialnego. tj. art. 275 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię i zakwalifikowanie karty miejskiej jako dokumentu stwierdzającego tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe, w sytuacji gdy karta miejska nie</p>	<p>zasadny częściowo zasadny niezasadny</p>	

jest tego rodzaju dokumentem;

II błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawy orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że M. P. (1) w dniu 20 kwietnia 2020 i', około godz. 17.45 w B. przy ul. W., działając wspólnie i w porozumieniu z J. K., dokonał kwalifikowanego rozboju na osobie C. P. (1) i S. Z. (1), tj. popełnił czyn z art. 280 § 2 k.k., w sytuacji gdy pełna i wnikliwa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że M. P. (1) dopuścił się popełnienia czynu z art. 191 § 2 k.k. jako że zastosował przemoc w celu wymuszenia zwrotu wymagalnej wierzytelności, będąc przekonany co do jej istnienia, czego dowodzą:

a) zeznania C. P. (1): "Widziałem

P. jak przyszedł do mnie pod klatkę, gdy wypuszczałem kota przez okno. Ja otworzyłem domofonem drzwi. a on stał i krzychał na całą klatkę, że jestem winny pieniądze. " (protokół rozprawy głównej z dn. 09.02.2021 r.,s. 17).

D) wyjaśnienia D. K. (1): "M. jak wszedł do samochodu to powiedział, że jedziemy na akcję, bo jakiś chłop wisi W. pieniądze 600 złotych i oni go nastraszą. Nie wiedziałem co to za osoba, która jest dłużna pieniądze W., on dosłownie powiedział, że ta osoba mu wisi 600 zł za dragi " (protokół przesłuchania z dn. 22.04.2020 r.. k. 132v) „Pojechaliśmy tam po to, aby odebrać wierzytelności pana K.. Z tego, co mi było wiadomo M. mówił, że pan P. wisi dla K. 600 zł. Jechaliśmy

tam w celu postraszenia i odbioru wierzyt (protokół rozprawy głównej z dn. 09.02.2021 r., s. 10),

c) wyjaśnienia D. B.: "Kiedy jechaliśmy z N. najpierw P., a potem na S., to dowiedziałem się wszystkiego, to znaczy dowiedziałem się tego, że C. był winny pieniądze albo dla M., albo dla jego kolegi" (protokół przesłuchania z dn. 22.04.2020 r., k. 144),

d) wyjaśnienia M. P. (1): „Wiem, że P. był winien dla W. pieniądze (protokół przesłuchania z dn. 22.04.2020 i. k.140 - 140v): „On powiedział, żeby mu zabrać te 100 gram marihuany, bo P. wisił dla K. 1000 złotych. (...) K. chciał odzyskać pieniądze, które wisił mu C. " (protokół przesłuchania z dn. 22.04.2020 r., k. 140-140v),

e) wyjaśnienia
J. K.: „F.
to mężczyzna,
którego
widziałem raz w
życiu i znam
go, bo jest mi
winien pieniądze
” (protokół
przesłuchania z
dn. 22.04.2020
r., k. 152),

f) zeznania P.
F.: mówili coś
o jakimś F.,
że wisi on
dla W. pieniądze.
Mówili, że
spotkali się z
nim, ale że
nie udało się
odzyskać im tych
pieniędzy ” (k.
54); „Tamtego
dnia wiem, że
J. K. z M. pili
alkohol i J. K.
kazał dla M.
jechać odzyskać
pieniędzy. Wiem,
że tam pojechali
właśnie, wiem,
że pojechali do
P.. (...) J. chciał
jakieś pieniądze
odzyskać.
” (protokół
rozprawy
głównej z dn.
09.06.2021 r.. s.
2-3).

g) zeznania Z.
L.: "K. powiedział
mi, że nie zdąży
zjeść obiadu,
bo musi jechać
odebrać
pieniędzy, które

*kiedys pożyczyl,
a M. mu w
tym pomoze.
" (protokół
przesłuchania z
dn. 21.04.2020
r., k. 44v),*

*h) pośrednio
zeznania matki
oskarżyciela
posiłkowego C.
P. (1)- J. W.,
która wskazała,
że jeszcze przed
zdarzeniem
objętym aktem
oskarżenia, tj. w
dniu 31 grudnia
2019 r., jej
syn został pobity
przez dwóch
mężczyzn i że:,,
Wtedy chodziło o
jakieś
długi" (protokół
przesłuchania z
dn. 20.04.2020
r., k. 12):*

*III. błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
orzeczenia,
mający wpływ
na treść tego
orzeczenia
poprzez
przyjęcie, że M.
P. (1) w dniu
20 kwietnia 2020
r. około godz.
17.45 w B. przy
ul. (...), działając
wspólnie i w
porozumieniu z
J. K., dokonał
zaboru w celu*

przywłaszczenia dokumentów w postaci dowodu osobistego i karty miejskiej wystawionych na S. Z. (1), tj. popełnienia czynu z art. 275 § 1 k.k., w sytuacji gdy M. P. (1) w chwili dokonywania zaboru telefonu nie wiedział, że wśród zabieranych rzeczy znajduje się dowód osobisty oraz karta miejska (były one schowane w etui telefonu), a zatem nie można uznać, że chciał te dokumenty sobie przywłaszczyć (kradzież z art. 275 § 1 k.k. można popełnić tylko z winy umyślnej z zamiarem kierunkowym, jak każdą inną kradzież) - powyższe wynika chociażby z zeznań oskarżyciela posiłkowego S. Z. (1), który wskazał: "zabrano mi telefon (...) W trakcie zdarzenia zginął mi telefon i okulary, przy telefonie był

*dowód osobisty
i karta miejska.
" (protokół
rozprawy
głównej z dn.
09.02.2021 r., s.
12): jednocześnie
w uzasadnieniu
skarżonego
wyroku nie
odniesiono się
w żaden sposób
do tego czynu
oskarżonego
oraz nie
przedstawiono
rozważań, które
uzasadniałyby
przyjęcie przez
Sąd takiej
kwalifikacji
prawnej:*

*IV. rażąco
niewspółliniowość
kary
wymierzonej
oskarżonemu M.
P. (1) w wymiarze
1 roku i 6
miesięcy
pozbawienia
wolności w
stosunku do
realizacji celów,
jakie kara
powinna spełnić
w zakresie
prewencji
szczególnej oraz
ogólnej - Sąd I
instancji*

*nienależycie
ocenił ogół
okoliczności
podmiotowo-
przedmiotowych.
jak również*

pominął istotne okoliczności łagodzące, a mianowicie:

a) Sąd Okręgowy nie uwzględnił, że M. P. (1) jest osobą niekaraną. jak też nie wziął pod uwagę stanowiska oskarżycieli posiłkowych S. Z. (1), który, jak zeznał, nie czuje się pokrzywdzony (vide „Na tę chwilę nie czuję się już pokrzywdzony, po naszej ugodzie. ” - protokół rozprawy głównej z dn. 09.02.2021 r.. s. 14) oraz C. P. (1), który przyjął przeprosiny ww. oskarżonego oraz wyraził zgodę na karę wolnościową ("W teorii przyjmuję przeprosiny w praktyce oczekuję jednak wyroku Sądu. Podpisałem ugodę, dobra niech będzie kara wolnościowa-protokół rozprawy głównej z dn.

09.02.2021 r.. s.
16),

b) Sąd Okręgowy w stopniu niewystarczającym uwzględnił, orzekając o nadzwyczajnym złagodzeniu kary wymierzonej M. P. (1) (u oskarżonego biegli psychiatrzy i biegła psycholog stwierdzili działanie u stanie ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności, określonej w art. 31 § 2 k.k.): ujawniony u niego zespół Aspergera, malformację tętniczo-żylną powodującą organiczne uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego (choroby nieuleczalne) oraz organiczne zaburzenia osobowości i zachowania, jak też wskazania biegłych co do tego, że: "Najbardziej charakterystycznymi cechami tego schorzenia jest to, że chory podejmuje się

nieprzemyślanych, impulsywnych działań, nie przestrzegając norm społecznych w wyniku utraty możliwości hamowania swojej popędliwości wgląd w poczynania. " (s. 44 opinii sądowo-psychiatrycznej z dn. 10.12.2020 r.): "(...) od wczesnego dzieciństwa opiniowany ma zaburzony rozwój psychospołeczny i emocjonalny. (...) Od 2017 r. przyjmuje antydepresant(s" 44 ww. opinii z dn. 10.12.2020 r.): „Jego krytycyzm myślenia jest osłabiony; ma problemy w przewidzeniu konsekwencji swoich zachowań, ma trudności w rozumieniu kontekstu społecznego i intencji innych ludzi. Obniżenie kontroli nad emocjami skutkuje trudnościami w planowaniu

swoich zachowań i podejmowaniu racjonalnych decyzji. Jest on podatny na wpływ otoczenia i środowiska rówieśniczego na chwilowe bodźce emocjonalne, którym poddaje się bez zastanowienia. Jego afekt jest chwiejny, niestały, jest bardzo podatny na bodźce zewnętrzne. " (s. 50 w w. opinii z dn. 10.12.2020 r.),

e) młody wiek oskarżonego, który w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu miał ukończone 21 lat i 16 dni, a zatem był bliski popełniania go jeszcze jako młodociany, w stosunku do którego sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować,

d) zachowanie się oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, a zwłaszcza naprawienie wyrządzonych

**szkód przed
wyrokowaniem
oraz to, że
oskarżony już w
trakcie**

**postępowania
zmienił swój tryb
życia - podjął
pracę,
ustatkował się,
aby zapewnić
opiekę oraz
utrzymanie
swojej
dziewczynie i
nowonarodzonemu
dziecku;**

**e) w toku
składanych
wyjaśnień
oskarżony
przyznał się do
popętnienia
zarzuczonego mu
czynu oraz
krytycznie ocenił
swoje
zachowanie,
prosząc
pokrzywdzonych
o wybaczenie.**

**Apelacja obrońcy
oskarżonego D.
K. (1):**

**naruszenie
prawa
materialnego
poprzez błędne
zastosowanie
art. 280 §1 k.k.,
a co za tym idzie
niezastosowanie
art. 191 §2 k.k.
mające istotny
wpływ na
zapadłe
orzeczenie**

*skutkujące
przyjęciem
błędnej
kwalifikacji
prawnej
zarzucanego
czynu przez Sąd
I instancji przy
poprawnie
ustalonym przez
niego stanie
faktycznym, co
powinno
skutkować
odpowiednią
niższą karą,
aniżeli
orzeczona.*

*Apelacja
prokuratora:*

*rażącą
niewspółmierność
kary
wymierzonej
wobec
oskarżonego M.
P. (1) w wymiarze
1 roku i 6
miesięcy
pozbawienia
wolności oraz
wobec J. K.
w wymiarze 2
lat pozbawienia
wolności, w
stosunku do
stopnia
społecznej
szkodliwości
oraz winy,
wynikającą z
orzeczenia zbyt
niskiej kary,
co powoduje,
że kara ta
nie spełnia swej
funkcji w
zakresie*

	<p><i>prewencji generalnej i indywidualnej, i nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości,</i></p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p><i>Odnosnie apelacji obrońcy oskarżonego M. P. (1):</i></p> <p><i>Ad. I</i></p> <p><i>To, że Sąd pierwszej instancji w opisie przypisanego M. P. (1) czynu zawarł stwierdzenie, z którego wynika, że zabrał on etui wraz z dowodem osobistym i kartą miejską, bynajmniej nie oznacza, że uznał kartę miejską jako dokument stwierdzający tożsamość innej osoby lub jej prawa majątkowe. Zakwalifikowanie tego czynu między innymi z art. 275 §1 k.k. było wynikiem uznania, że oskarżeni</i></p>			

dokonali zaboru dowodu osobistego, który niewątpliwie jest dokumentem stwierdzającym tożsamość. Tym samym zarzut obrazy art. 275 §1 k.k. jest całkowicie chybiony.

Ad. II.

Sad Okręgowy, wbrew twierdzeniom obrońcy, prawidłowo ustalił, że oskarżony M. P. (1) dokonał rozboju na C. P. (1) i S. Z. (1). Jednocześnie brak jest podstaw do ustalenia, że stosował on przemoc wobec pokrzywdzonych jedynie w celu wymuszenia zwrotu wymagalnej wierzytelności.

Wynika to nawet z wyjaśnień samego M. P. (1). Będąc bowiem przesłuchiwanym w trakcie śledztwa (k. 140) wyjaśnił, że wszystko zaczęło się od tego, że D. B. powiedział mu, że C. P. (1) posiada 100

gram marihuany i że umówił się z nim na kupno tej marihuany. Dalej oskarżony wyjaśnił, że po tym zadzwonił do J. K. i powiedział mu o tym, o czym dowiedział się od D. B.. Wtenczas J. K. miał mu powiedzieć, żeby zabrać C. P. (1)te 100 gram marihuany, gdyż był on mu dłużny 1.000 złotych. Z tych wyjaśnień wynika zatem, że oskarżeni wcale nie zamierzali użyć przemocy, żeby C. P. (1) „oddał” pieniądze, lecz chcieli zabrać mu 100 gram marihuany. Na podstawie tych wyjaśnień nie można też uznać, że oskarżeni nosili się z zamiarem zaboru marihuany celem zrekompensowania przysługującej J. K. wierzytelności pieniężnej. Chcieli przecież zabrać rzecz o wartości rynkowej co najmniej czterokrotnie przewyższającej wartość

**rzekomego
długu. Już z tego
powodu, nawet
gdyby przyjąć,
że wierzytelność
istniała, żadną
miarą nie można
uznać, że ich
celem działania
było wyłącznie
wymuszenie
zwrotu
wierzytelności.**

**Zakładając
całkowicie
teoretycznie, że
J. K.
przysługiwała
wobec C. P.
(1) wierzytelność
w kwocie 1.000
złotych, to
stosując przemoc
wobec niego
celem odebrania
od niego rzeczy
o wartości co
najmniej 4.000
złotych, swoim
zachowaniem nie
realizowali
znamiona
występku z art.
191 §2 k.k.,
lecz znamiona
rozboju. W
każdym razie z
wyjaśnień M. P.
(1) nie wynika
bynajmniej, że
chciał, żeby C.
P. (1) zwrócił
pieniądze, które
był dłużny J. K.,
lecz chciał zabrać
od niego 100
gram
marihuany.**

**Ponadto za tym,
że oskarżeni nie
stosowali
przemocy w celu
odebrania długu
w kwocie 1.000
złotych
przemawia fakt,
że zamiast
pieniędzy zabrali
telefony
komórkowe o
łącznej wartości
1.600 złotych
oraz etui na
okulary. Ta
bezporna
okoliczność
jednoznacznie
świadczy, że ich
celem działania
nie było
wymuszenie
zwrotu
wierzytelności w
kwocie 1.000
złotych. To, że
zamiast zaboru
100 gram
marihuany
stosując przemoc
zabrali telefony
komórkowe nie
ma żadnego
znaczenia dla
zakwalifikowania
ich działania z
art. 280 §2 k.k.**

**Twierdzeniom M.
P. (1), że C. P.
(1) był dłużny
J. K. 1.000
złotych przeczą
kategoryczne
zeznania C. P.
(1). Przedstawił
on w swoich
zeznaniach**

**szczegółowo
przebieg
zdarzenia i wcale
nie wynika z
nich, żeby któryś
z oskarżonych
stosując wobec
niego przemoc
domagał się od
niego zwrotu
pieniędzy. Mało
tego z zeznań
pokrzywdzonego
wynika
jednoznacznie, że
kiedy był bity M.
P. (1) krzyczał
do niego: „że
to za kolegę,
za którego się
sprzedałem w
sylwestra”.**

**Zacytowana
przez obrońcę w
zarzucie
wypowiedź C. P.
(1): „Widziałem
P. jak przyszedł
do mnie pod
klatkę, gdy
wypuszczałem
kota. Ja
otworzyłem
domofonem
drzwi, a on stał i
krzyczał na całą
klatkę, że jestem
winny pieniądze”
jest wyrwana
z kontekstu. C.
P. (1) bowiem
jednocześnie
powiedział na
rozprawie:
„Dlatego że
wskazałem
osobę. Ja
powiedziałem, że**

nie jestem nic winny”.

Nie sposób też, że nie zauważyć, że z cytowanych przez obrońcę w zarzucie depozycji świadków i oskarżonych wynikają różne wersje co do kwoty pieniężnej, jaką miał być C. P. (1) dłużny J. K.. Z wyjaśnień M. P. (1) wynika, że miała to być kwota 1.000 złotych, a z wyjaśnień D. K. (1) wynika, że chodziło o 600 złotych.

Znamienne też jest, że zdecydowana większość przesłuchanych osób, w tym oskarżony J. K., nie wskazali, jakie miało być źródło zadłużenia M. P. (1). Jedynie z wyjaśnień D. K. (1) wynika, że pokrzywdzony był winny pieniądze J. K. za narkotyki: „M. jak wszedł do samochodu, to powiedział, że jedziemy na akcję, bo jakiś

chłop wisi W.
pieniądze 600
złotych i oni
go zastraszą. Nie
wiedziałem, co
to za osoba,
która jest dłużna
pieniądze W.,
on dosłownie
powiedział, że ta
osoba mu wisi
600 zł za dragi”.

Jeżeli uznać
wyjaśnienia D.
K. (1) w tej części
za wiarygodne,
to należałoby
przyjąć, że
oskarżeni
stosowali
przemoc wobec
C. P. (1),
żeby zwrócił on
im pieniądze za
narkotyki. Tym
samym
zakwalifikowanie
zachowania
oskarżonych z
art. 191 §1 k.k.
zamiast z art.
280 §2 k.k.
oznaczałoby, że
wymiar
sprawiedliwości
daje swoistą
ochronę
wierzytelnościom
powstałym w
efekcie
nielegalnego
handlu
narkotykami.
Oczywiste jest,
że nie taki był
zamyśl
ustawodawcy
tworząc
określony w art.

191 §1 k.k. typ przestępstwa.

Tak więc gdyby nawet założyć, że J. K. i M. P. (1) stosowali przemoc wobec C. P. (1) w celu zmuszenia go do zwrotu pieniędzy za sprzedane mu przez J. K. narkotyki, to i tak żadną miarą nie można byłoby ich zachowania zakwalifikować z art. 191 §2 k.k. Stosowanie przemocy, celem wymuszenia zwrotu wierzytelności powstałej z nielegalnego handlu środkami odurzającymi lub psychotropowymi jest działaniem wyczerpującym znamiona rozboju.

Możliwość zakwalifikowania czynu z art. 191 § 2 k.k. stanowiącego de facto szczególną postać przestępstwa rozboju wiąże się ze spełnieniem określonych warunków. Cel, dla którego sprawca dokonuje zaboru

**mienia, stosując
przemoc lub
groźbę
bezprawną, nie
jest związany z
chęcią
przywłaszczenia,
a ze
świadomością
wymuszenia na
dłużniku zwrotu
faktycznie
istniejącej
wierzytelności -
świadczenia
należnego
korzystającego z
ochrony prawnej
(por. wyrok Sądu
Apelacyjnego w
Białymstoku z
dnia 4 kwietnia
2018 roku, II
AKa 13/18, Lex
nr 2531891).
Sprawca czynu
z art. 191 §2
k.k. winien być
sam przekonany,
że dochodzona
przez niego
wierzytelność
jest
akceptowalna
wedle
aksjologicznych
ram
obowiązującego
porządku
prawnego i z tego
tytułu zasługuje
na ochronę
prawną. Dlatego,
wierzytelności, o
których mowa
w tym przepisie,
nie dotyczą bliżej
nieokreślonych,
tajemniczych
rozliczeń**

związanych z działalnością przestępczą określonych osób (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 marca 2018 r., II AKa 143/17 Lex nr 2550337). Z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 roku (VK 250/15, lex. Nr 2550337) wynika jednoznacznie, że żądanie zwrotu zaległości powstałej z działalności przestępczej będzie domaganiem się korzyści majątkowej (nienależnej i niegodziwej).

Nie ma zatem żadnych wątpliwości, że gdyby nawet przyjmąc za prawdziwe wyjaśnienia D. K. (1), to i tak zachowanie M. P. (1) należy zakwalifikować z art. 280 §2 k.k., a nie z art. 191 §2 k.k.

Ad. III

Zgodzić się należy z obrońcą, że M. P. (1) nie

można przypisać zamiaru zaboru dokumentów, a w szczególności dowodu osobistego. Nie można bowiem przyjąć, że oskarżony w chwili zabierania etui na okulary wiedział, że znajdują się w nim dokumenty. W etui na okulary zazwyczaj nie przechowuje się dokumentów.

Przestępstwo z art. 275 §1 k.k. w postaci kradzieży może zostać popełnione jedynie z winy umyślnej w zamiarze bezpośrednim.

Nie sposób zaś wykazać, że oskarżeni mieli taki zamiar. Gdy sprawca zaboru nie wiedział, że wśród zabieranych rzeczy znajduje się dowód osobisty, to nie można uznać, że chciał ten dowód sobie przywłaszczyć (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie II AKa

223/15, Lex nr 2052688).

Ad. IV

Nie można zgodzić się z obrońcą, że wymierzona oskarżonemu M. P. (1) kara jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności jest rażąco surowa. Sąd pierwszej instancji wszystkie okoliczności łagodzące uwzględnił i nadał im właściwe znaczenie, co doprowadziło do zastosowania wobec tego oskarżonego dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary. Zauważyć należy, że kara ta niewiele odbiega od najniższej kary, jaka mogłaby być wymierzona wobec oskarżonego przy zastosowaniu art. 60 §1 k.k. Podnoszone przez obrońcę oskarżonego takie okoliczności jak młody wiek

**oskarżonego,
dotychczasowa
niekaralność,
działanie w
warunkach art.
31 §2 k.k.,
naprawienie
wyrządzonej
szkody,
krytyczny
stosunek do
popelnionego
czynu nie mogą
całkowicie
zrównoważyć
wskazanych
przez Sąd
Okręgowy
okoliczności
obciążających.
Dość wspomnieć,
że zachowanie
oskarżonego
odznaczało się
znacznym
stopniem
brutalności. Stąd
też nie można
się zgodzić z
tezą, że wobec
niego powinna
być wymierzona
kara o
charakterze
wolnościowym.
Poza tym M. P.
(1) będzie mógł
po odbyciu nieco
ponad trzech
miesiący kary
pozbawienia
wolności starać
się o warunkowe
przedterminowe
zwolnienie. Mało
tego, istnieje
możliwość
odbycia przez
niego
wymierzonej**

wobec niego kary
w systemie
dozoru
elektronicznego.

Odnosnie
apelacji obrońcy
oskarżonego D.
K. (1):

Na wstępie
podnieść należy,
że błędne jest
zarzucanie
obrazy prawa
materialnego,
gdy w istocie
kwestionuje się
ustalenia
faktyczne. Jeżeli
Sąd pierwszej
instancji ustalił,
że oskarżeni
stosując przemoc
zabrali w celu
przywłaszczenia
telefony i etui
na okulary, to
nie mógł do tak
ustalonego stanu
faktycznego
zastosować
przepisu art. 191
§2 k.k. Z
obrazą prawa
materialnego
mielibyśmy do
czynienia
wówczas, gdyby
sąd ustalił, że
oskarżeni
stosując przemoc
działali w celu
wymuszenia
zwrotu
wierzytelności i
pomimo tego
takie zachowanie
zakwalifikował z
art. 191 §1 k.k.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zaś ustalił, że D. K. (2) w zamiarze, aby J. K. i M. P. (1) dokonali rozboju na C. P. (1) i K. Z. swoim zachowanie ułatwił im jego popełnienie poprzez zawieszenie samochodem sprawców rozboju w miejsce umówione z pokrzywdzonymi. Tym samym sąd prawidłowo zakwalifikował popełniony czyn z art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 280 §1 k.k.

Obrońca w swojej apelacji próbując wykazać, że D. K. (2) nie powinien odpowiadać za pomocnictwo do rozboju cytuje jedynie fragmenty wyjaśnień tego oskarżonego wyrwane z kontekstu. Gdyby bowiem uznać w całości za prawdziwe wyjaśnienia D. K. (2) to i tak należałoby uznać, że

podwożąc M.
P. (1) i J.
K. w miejsce
umówione z
pokrzywdzonymi,
miał on zamiar
udzielenia im
pomocy w
dokonaniu
rozboju. Z jego
wyjaśnień
wynika bowiem
jednoznacznie, że
wiedział, że ci
dwaj oskarżeni
będą w
umówionym
miejscu co
najmniej
straszyć
pokrzywdzonego,
żeby oddał on
pieniądze za
narkotyki.
Świadczy o tym
następujący
passus z jego
wyjaśnień (k.
133 odwr.): „
M. jak wszedł
do samochodu,
to powiedział,
że jedziemy na
akcję, bo jakiś
chłop wisi W.
pieniądze 600
złotych i oni
go nastraszą. Nie
wiedziałem co
to za osoba,
która jest dłużna
pieniądze W.,
on dosłownie
powiedział, że
ta osoba mu
wisi 600 zł
za dragi.”. Jeżeli
pokrzywdzony
był dłużny
pieniądze za

narkotyki, to domaganie się zwrotu tych pieniędzy przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy żadną miarą nie może być uznane jako wymuszanie zwrotu wierzytelności w rozumieniu art. 191 §2 k.k. W przepisie tym bowiem jest mowa wyłącznie o wierzytelności faktycznie istniejącej i korzystającej z ochrony prawnej. Taką zaś wierzytelnością nie jest zobowiązanie powstałe w wyniku działalności przestępczej. Dlatego też D. K. (1) w świetle jego wyjaśnień doskonale zdawał sobie sprawę, że M. P. (1) oraz J. K. w umówionym miejscu będą domagać się od pokrzywdzonego korzyści majątkowej pochodzącej z przestępstwa.

**Odnosnie
apelacji
prokuratora:**

**Żadną miarą nie
można zgodzić
się z
oskarżycielem,
że wymierzone
oskarżonym M.
P. (1) i J. K. kary
są zbyt niskie,
co powoduje,
że kary te
nie spełnią swej
funkcji w
zakresie
prewencji
generalnej i
indywidualnej i
nie zaspokoją
społecznego
poczucia
sprawiedliwości.**

**Zgodzić się
można jedynie
z oskarżycielem,
że czyn, jakiego
dopuszcili się M.
P. (1) i J.
K. cechuje się
znaczną
szkodliwością
społeczną.**

**Robój w typie
kwalifikowanym,
jaki został
zarzucony
oskarżonym
godzi nie tylko w
przedmiot
ochrony, jakim
jest życie i
zdrowie, ale
również mienie.
Zgodzić się też
należy z
oskarżycielem,
że na potępienie**

**zasługują
pobudki
popętnienia
czynu
przestępnego.
Była to bowiem,
jak wynika z
wyjaśnień
oskarżonych,
chęć zdobycia
znacznej ilości
narkotyków.**

**Prokurator w
swojej apelacji
pomija jednak
szereg
okoliczności
łagodzących dla
oskarżonych,
które zaważyły
na zastosowaniu
przez Sad
pierwszej
instancji wobec
oskarżonych
dobrodziejstwa
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary.**

**W przypadku
oskarżonego M.
P. (1) istniały
dwie niezależne
od siebie
podstawy do
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary.**

**Biegli
psychiatrzy oraz
biegła psycholog
stwierdzili u tego
oskarżonego
zespół
Aspergera,
organiczne
zaburzenia**

osobowości i zachowania. W ocenie biegłych, co nie było podważane przez żadną ze stron, w okresie popełnienia czynu miał on ograniczoną zdolność jego rozumienia i znaczenia oraz miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem. Samo spełnienie warunków z art. 31 §2 k.k. dawało podstawę do nadzwyczajnego złagodzenia kary, bez względu na inne okoliczności.

Drugą podstawą do nadzwyczajnego złagodzenia kary było pojednanie się z pokrzywdzonymi i naprawienie wyrządzonych im szkód. Jest to okoliczność niezmiernie ważka, którą nie sposób przecenić.

W gruncie rzeczy już z tych dwóch powodów wręcz należało

**zastosować
wobec tego
oskarżonego
instytucję
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary. Prokurator
nie przedstawił
żadnych
przekonujących
argumentów,
które by
przemawiały za
tym, że pomimo
dwóch podstaw
do
nadzwyczajnego
złagodzenia kary
należałoby
wymierzyć mu
karę w granicach
ustawowego
zagrożenia.**

**Oskarżyciel w
swojej apelacji
najwyraźniej nie
nadaje
właściwego
znaczenia innym
okolicznościom
łagodzącym dla
tego
oskarżonego. M.
P. (1) w chwili
czynu miał
ledwie
ukończone 21 lat
i jak słusznie
wskazał obrońca
w swojej
apelacji, przy
wymiarze kary,
tak jak wobec
osoby
młodocianej,
należało
kierować się
przede
wszystkim tym,**

aby go
wychować.
Niebagatelne
znaczenie ma też
to, że w chwili
popelnienia
czynu M. P.
(1) był osobą
niekaraną
sądownie.
Słusznie też Sąd
pierwszej
instancji w
motywach
pisemnych
wyroku wskazał,
że M. P. (1)
już w trakcie
postępowania
zmienił swój tryb
życia, podjął
pracę,
ustatkował się,
stara się
zapewnić opiekę
i utrzymanie
swojej
dziewczynie i
nowo
narodzonemu
dziecku.

Również w
przypadku
oskarżonego J.
K. istnieje szereg
okoliczności
przemawiających
za
zastosowaniem
wobec niego
instytucji
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary. Już samo
to, że pojednał
się z
pokrzywdzonymi
i naprawił szkodę
może stanowić

podstawę do nadzwyczajnego złagodzenia mu kary. Prokurator tej okoliczności nadaje w swojej apelacji zbyt małe znaczenie.

Podobnie umniejsza znaczenie niekaralności oskarżonego w chwili popełnienia przypisanego mu czynu. Należy zaś jeszcze wziąć pod uwagę, że w gruncie rzeczy oskarżony przyznał się do winy i wyraził się krytycznie wobec popełnionego przestępstwa.

Pomimo zatem tego, że w chwili czynu jego zachowanie było najbardziej agresywne i brutalne to nasilenie okoliczności łagodzących usprawiedliwia w pełni tezę, że nawet najniższa kara przewidziana za popełnione przez niego przestępstwo byłaby rażąco surowa.

Sąd pierwszej instancji

właściwie przy
wymiarze kar
tym dwóm
oskarżonym
wyważył
okoliczności
łagodzące i
obciążające.
Całkowicie
słusznie uznał, że
J. K. zasługuje na
złagodzenie kary
do dwóch lat,
zaś M. P. (1) do
jednego roku i
sześciu miesięcy
pozbawienia
wolności. To
zróżnicowanie
kar jest w pełni
adekwatne do
stopnia
brutalności tych
oskarżonych w
trakcie
przypisanego im
czynu. Ponadto
z uwagi na
ograniczoną
poczytalność
oskarżonego M.
P. (1) jego stopień
zawinienia jest
mniejszy niż J.
K..

Nie można też
zgodzić się z
prokuratorem, że
wymierzone
oskarżonym
kary nie spełnią
funkcji w
zakresie
kształtowania
świadomości
prawnej
społeczeństwa.
Te cele kary
może osiągnąć

nie tylko kara surowa. W społeczeństwie ze zrozumieniem przyjmowana jest również kara, która nie jest prostym odwetem za popełniony czyn, lecz uwzględnia przede wszystkim okoliczności leżące po stronie sprawcy. Te zaś okoliczności nakazywały nadzwyczajne złagodzenie kar wobec obu oskarżonych. Wymierzanie zbyt surowych kar może nawet prowadzić w społeczeństwie do współczucia dla ludzi, którzy to prawo naruszają.

Nie jest bynajmniej prawdą, co podnosi prokurator w apelacji, że kary orzeczone wobec oskarżonych mogą pogłębić w nich poczucie bezkarności i tym samym nie powstrzymają ich od kontynuowania przestępczych działań. Oskarżeni

**przecież zostali
skazani na kary
bezwzględnego
pozbawienia
wolności. Każdy
z nich był przez
okres prawie
sześciu miesięcy
tymczasowo
aresztowany.
Spotkała zatem
ich wyraźna
dolegliwość w
związku z
popętnieniem
przestępstwa, z
którego tak
naprawdę nie
osiągnęli
żadnych
korzyści. Co
istotne,
oskarżeni są
świadomi, że
gdyby nie
pojednanie z
pokrzywdzonymi
i nienaprawienie
wyrządzonej im
szkody, sąd z
pewnością nie
zastosował
wobec nich
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary.**

**Tak więc, wbrew
temu co zarzucił
prokurator w
apelacji,
wymierzone
wobec
oskarżonych
kary są na
tyle dolegliwe, że
powinny spełnić
swoje cele
wychowawcze i
poprawcze. Z**

<p>pewnością też, mając na względzie szereg okoliczności łagodzących, kary w sposób prawidłowy będą wpływać na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Apelacja obrońcy oskarżonego M. P. (1): o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu M. P. (1) czynu w miejsce art. 280 §2 k.k. przyjęcie art. 191 §2 k.k. oraz zmianę opisu czynu w tym zakresie, złagodzenie orzeczonej w stosunku do oskarżonego M. P. (1) kar pozbawienia wolności do 1 roku i wymierzenie oskarżonemu tej kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby</p>	<p>zasadny częściowo zasadny niezasadny</p>	

**wynoszący 2 lata
oraz
zobowiązanie
oskarżonego do
informowania
Sądu i kuratora o
przebiegu okresu
próby.**

**Apelacja obrońcy
oskarżonego D.
K. (1):**

**o zmianę w
ten sposób, że
czyn przypisany
Oskarżonemu D.
K. (1) w pkt. 4
w pkt. IV części
dyspozytywnej
zakwalifikować z
art. 191 § 2 KK i
na tej podstawie
zgodnie z art. 191
§ 2 KK w zw. z art.
18§ 3 KK w zw. z
art. 60 § 1 KK, 60
§ 2 KK, 60 § 6 pkt.
4 KK wymierzyć
grzywnę w dolnej
granicy
zagrożenia.**

**Apelacja
prokuratora:**

**zmianę
zaskarżonego
wyroku poprzez
wymierzenie
oskarżonemu M.
P. (1) kary 3
lat pozbawienia
wolności oraz
oskarżonemu J.
K. kary 3
lat pozbawienia
wolności.**

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Ponieważ brak było podstaw do ustalenia, że oskarżony z zamiarem kierunkowym dokonał zaboru dowodu osobistego, należało uznać, że wniosek o zmianę kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu jest częściowo zasadny.

W pozostałym zaś zakresie wniosek obrońcy M. P. (1) nie mógł być uwzględniony, gdyż przede wszystkim brak było podstaw do zakwalifikowania przypisanego temu oskarżonemu czynu z art. 191 §2 k.k., a wymierzona wobec niego kara nie jest rażąco surowa.

Wniosek obrońcy oskarżonego D. K. (1) jest niezasadny, gdyż

<p>brak było podstaw do zakwestionowania ustalenia, że pomógł on w dokonaniu rozboju.</p> <p>Ponieważ orzeczone wobec oskarżonych J. K. i M. P. (1) nie są rażąco łagodne brak było podstaw do uwzględnienia wniosków z apelacji prokuratora.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	

<p>Utrzymano w mocy zaskarżony wyrok w zakresie winy, za wyjątkiem kwalifikacji prawnej czynu, oraz kary.</p>		
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>		
<p>Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, za wyjątkiem tego, że oskarżeni J. K. i M. P. (1) dokonali zaboru w celu przywłaszczenia dowodu osobistego.</p> <p>Wymierzone oskarżonemu kary nie są rażąco niewspółmierne.</p>		
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zmieniono opis czynu przypisanego oskarżonemu i z kwalifikacji prawnej czynu</p>		

oraz z podstawy skazania wyeliminowano art. 275 §1 k.k.			
Zwiąże o powodach zmiany			
Brak było podstaw do przyjęcia, oskarżeni działali w zamiarze kierunkowym przywłaszczenia dowodu osobistego.			
5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.		art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	Z uwagi na sytuację materialną wszyscy oskarżeni zostali zwolnieni od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.	
7. PODPIS		